Fra: Elisabeth Andrea Seppola-Simonsen[elisabeth.seppola-simonsen@osloskolen.no]
Mottatt: 29.10.2026 15:13:16
Til: Utdanningsdirektoratet[post@udir.no]
Tittel: Høringssvar til Utdanningsdirektoratet om reformen «KLAR2030».Tema: Fremmedspråk.

You don't often get email from elisabeth.seppola-simonsen@osloskolen.no. Learn why this is important

Hei!

Usikker på om jeg har sendt inn mitt innspill riktig i skjema, sender derfor også her.

Mvh

Elisabeth Seppola Simonsen

Lektor i fremmedspråk ved Hartvig Nissens skole

Høringssvar til Utdanningsdirektoratet om reformen «KLAR2030».
Tema: Fremmedspråk.

Høringssvar med utgangspunkt i bl.a.:

Ny struktur og nytt innhold i studieforberedende opplæring

Skolebesøk 2025–2026: Innsikt fra sektoren om fremtidens videregående

Udir fremlegger forslaget om å fjerne kravet om obligatorisk fremmespråkundervisning i grunnskolen og i videregående som et tiltak for å lette byrden for såkalt faglig svake elever. Dette er en stor bjørnetjeneste.

Selv om fremmedspråkfagene ansees av mange elever som vanskelige, og til dels lite nyttige i arbeidslivet eller livet generelt, har de et større utbytte enn mange innser. For selv om elevene ikke har planer om å studere i utlandet, og heller ikke klarer eller ønsker å bli flytende i det språket de har valgt, betyr ikke det at språklæringsprosessen ikke vil være til kognitiv nytte.

Forskning i blant annet *Cerebrum: The Dana Forum on Brain Science* viser nemlig at når vi kan snakke flere språk holder hjernene våre språkene aktive selv når vi ikke bruker dem. Det vil si at selv når vi snakker norsk er for eks. både engelsk og tysk aktivert i hjernene våre. Når vi hører et ord på norsk jobber hjernen med å gjette hva ordet og påfølgende ord kan være, men når vi snakker flere språk er ikke denne gjettingen begrenset til norsk. Denne kognitive prosessen trener hjernen i å kunne differensiere mellom viktig og uviktig informasjon, og forskning viser at flerspråklige personer er bedre på konfliktløsning og på å veksle mellom oppgaver nettopp på grunn av denne prosessen.

Elever som får opplæring i et fremmedspråk blir derfor også kognitivt bedre rustet til andre fag som krever kognitiv fleksibilitet, og videre også fremtidsforberedt i den grad arbeidslivet verdsetter fleksibilitet og løsningsorienterte ansatte. Å frata elevene tilgangen på fremmedspråksundervisningen vil altså si å frarøve dem dette kognitive utbyttet. Og det er ikke til å legge skjul på at skoler i distriktene hvor det er mangel på språklærere vil tjene på å fjerne fremmedspråk som valgmulighet for elevene sine, noe som vil gi elever i distriktene dårligere tilgang på disse fagene og utbyttet de tilbyr.

I dag er det heller ikke slik at elever som har dårlige forutsetninger for å følge fremmedspråkfagenes progresjon, ofte grunnet diagnoser som dysleksi eller ADHD, MÅ ha karakter i faget. Dagens løsning muliggjør fritak fra vurdering for slike elever, samtidig som den ivaretar elevenes rett på fremmedspråksundervisningen på egne premisser. De elevene dette gjelder har nemlig også et positivt utbytte av å møte nye språksystemer og iverksette prosesser i hjernen som de kan dra nytte av i sine studier, karrierer og videre liv.

Det kognitive utbyttet ALLE elever får av å lære flere språk er selvfølgelig bare én viktig grunn til at fagene bør beholdes som obligatoriske, både på studieforberedende vgs. og ungdomsskolen. I debatten trekkes også elevenes internasjonale kompetanse og deres muligheter til å delta i det internasjonale samfunnet, samt den samlede nasjonale kompetansen innen fremmedspråk, frem. Disse er også viktige faktorer, og det bør nevnes at elever utvikler empati og viktig engasjement for andre kulturer og opplevelser igjennom fremmedspråksfagene. Videre bidrar fremmedspråksundervisningen til å bedre elevenes forståelse for språklige systemer og prosesser på sine morsmål, og er bevist å forbedre vokabular og språklige ferdigheter generelt. Dette er en viktig byggestein i den språklige utviklingen til landets barn og unge.

Dette er ikke for å bagatellisere at språkfagene virkelig kan oppleves som vanskelige og demotiverende for mange – det ser vi lærere selvsagt også at er tilfellet. Men heller enn å svekke fremmedspråkfagene, og over tid bygge ned den profesjonelle kompetansen på feltet, bør faget styrkes! Med insentiver for elevene, mer støtte rundt fremmedspråkene og større satsning på dette fagfeltet i skolen vil vi kunne videreutvikle det enorme potensialet som finnes i fremmedspråkene.